

Miljevci

GOD. VII.

BOŽIĆ, 1983.

BR. 1 (13)

16. listopada proglasio je papa Ivan Pavao II. svetim našega franjevca kapucina o. Leopolda Bogdana Mandića, rodom iz Herceg-Novog. Gotovo cijeli svoj život proveo je o. Leopold izvan domovine — u Italiji, ali se nikad nije odrekao svoje narodnosti. Često je govorio: »Krv nije voda.« Većinu svoga života proveo je u ispovjedaonici, pomirujući ljude s Bogom i dajući im savjete za život. Zato ga je i nedavno Biskupska sinoda promatrala kao uzor svećenika-ispovjednika današnjoj Crkvi. Na slici: na Trgu sv. Petra okupilo se oko pape mnoštvo biskupa, svećenika i vjernika za svečanost Leopoldova proglašenja svetim.

MILJEVCI — župski list župe Miljevci, 59320 DRNIŠ, p. p. 61 — Uredio i odgovara: fra Branko Mijić, župnik, Miljevci. Izdavač: Župski ured, Miljevci, 59320 DRNIŠ, p. p. 61. List izlazi povremeno, dopuštenjem crkvenih i redovničkih poglavara.

Naslovna stranica: akad. sl. Mladen Veža, Zagreb

Nadležnim republičkim rješenjem list »Miljevci« oslobođen je plaćanja osnovnog poreza na promet.

Tisak: NITRO »Slobodna Dalmacija« — Split

MILJEVCI

LIST ŽUPE MILJEVCI

GOD. VII.

BOŽIĆ 1983.

BR. 1. (13)

Dragi Miljevčani!

Pružam Vam u ruke novi broj našeg lista. Već ste naučili redovito čitati i primati župski list. Kad čovjek nešto nauči pa mu odjednom to uskratimo, ima osjećaj nelagodnosti. Po ovoj nelagodnosti mnogi su se već zanimali što će biti s našim listom zbog kratke pauze koja je nastala u ritmu njegova izlaženja. No, sada kad je još jedan broj »MILJEVACA« u vašim rukama bojazan nestaje.

Pisana riječ ima veliku snagu. Čitanjem se ljudi povezuju, ulaze u probleme jedni drugih, saznajemo i spoznajemo mnoge stvari i zbivanja koja bi nam bez čitanja promakla i ostala nepoznata. Osim toga, za sve one vjernike koji iz bilo kojih razloga ne mogu biti uključeni u aktivan život naše župske zajednice »Miljevci« predstavljaju vezu koja nas sve zajedno drži na okupu kao jedno stado i posebnim načinom mnogima pruža suradničku priliku.

Što to novo donose novi »Miljevci«? Uzmite ih i čitajte. List je naš i nadam se da ga čitate od prvog do zadnjeg slova, ali ipak ću vas upozoriti na neke stvari:

- Nalazimo se u Svetoj Godini Otkupljenja. Članak pod naslovom Sveta Godina — godina otkupljenja reći će vam nešto o biti ove godine.
- Dr Vicko Kapitanović u članku »U službi bližnjega« opisuje životni put franjevca fra Filipa Pilića rođenog na Miljevcima.
- Mr. Mirko Klarić nastavlja svoje razmišljanje o problemima mladosti pod naslovom »Pojava kriza«.
- Pod naslovom »Ne bojte se« J. Varošanać želi nas ohrabriti u vjeri »Novorođenom Djetetu« što nas očekuje u božićnim danima koji nam sada predstoje.
- Mnogi su od nas iseljenici. Jedna pjesma i jedno razmišljanje kroz pjesmu želi vas zamisliti nad činjenicom da vas domovi i domovina odviše dugo očekuju kao povratnike s »privremenog rada« koji privremeno traje privremenih trideset i više godina.
- Pored naglašenih članaka »Miljevci« donose niz drugih stvari među kojima možete pronaći ponešto interesantnoga.

Pored informativnog naš list ima i pobudan karakter. Zato bih u njegovu uvodu progovorio i nekoliko riječi o onom što nam ubuduće predstoji.

Za svetkovinu Imena Isusova, dakle, poslije Nove Godine obaviti ćemo duhovnu obnovu. Ona nam treba naglasiti da čovjek pored kruha svakodnevnoga ima i mnogo važniju stvarnost. Program i raspored duhovne obnove svi ćete dobiti za vrijeme blagoslova obitelji.

Na kraju tekuće školske godine u našoj župi biti će prva pričest i krizma. O važnosti pohađanja vjeronauka za ove sakramente ne treba ni govoriti. Često puta ova se dužnost olako shvaća, a počesto i zaklinjanja roditelja da će djeca stvarno ići i poslije krizme na vjersku pouku ostaju samo prazne riječi. Tako nekima prva Pričest dođe kao »zbogom« vjeronauku, a ujedno i zadnja Pričest, a nekima je Krizma posljednji susret s Crkvom. A trebalo bi biti ovako: vjeronauk traje sve vrijeme školovanja, do završnog diplomskog ispita.

Pred nama stoji vrijeme mira, ljubavi i poniznosti. Radajući se »Dijete u jaslama« očekuje naš »da« nagovještaju njegova Kraljevstva.

Neka ono prati svaki vaš korak kršćanski i ljudski.

Sretan Božić i sve najbolje u Novoj 1984. godini želi vam

Župnik
fra BRANKO MIJIĆ

ISUS — NAJVEĆA RIJEČ

Isus — to je riječ puna istine
riječ puna ljubavi

Isus — to je riječ puna blagoslova
riječ puna neizrecive nježnosti.

Isus — to je riječ puna blaženosti
riječ puna spasenja

Isus — to je riječ puna zahvalnosti
riječ puna dobrote.

MLADENKA VRANJKOVIĆ,
IV razred

Ako ne možeš biti zvijezda na nebu, budi barem svijeća u kući.

KINESKA POSLOVICA

Sveta godina - godina otkupljenja

»Otvorite vrata Otkupitelju« — ove su riječi poziv Ivana Pavla II kojima je papa proglasio 1983. godinu izvanrednom Svetom godinom Otkupljenja. Sveta godina Otkupljenja započela je na blagdan Blagovijesti, 25. ožujka, a trajat će do Uskrsa 22. travnja 1984. godine. Najme ove se godine slavi 1950. godina od Kristove smrti na Križu i Njegova slavnog uskrsnuća, tog centralnog događaja naše vjere. Papa želi da ova Sveta godina doprinese oživljavanju vjerske prakse i svjesnijem prihvaćanju Krista koji je život i spas svijeta. Zato i poziva sve ljude da uprave svoj pogled prema Kristu od kojeg jedinog dolazi otkupljenje svih ljudi.

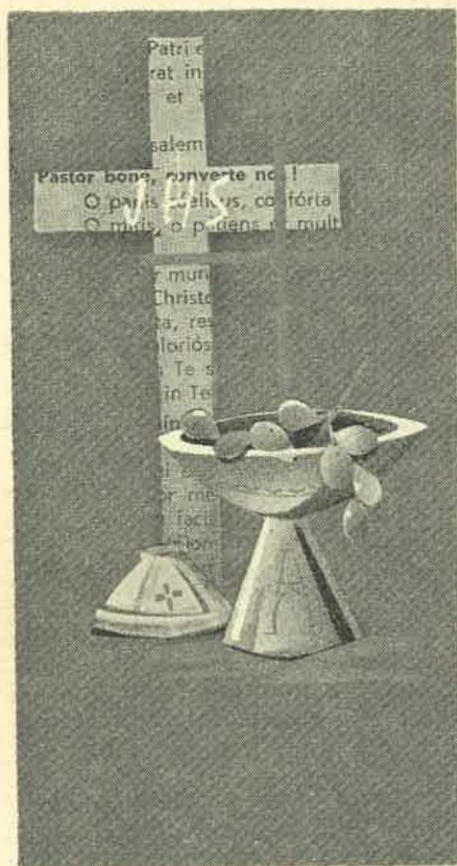

Što je to Sveta godina

Sveta godina uobičajeni je naziv za vrijeme u kojemu su vjernici pozvani na obraćanje, na izmirenje sa svojim Bogom i bližnjim. I zato sveta godina predlaže udubljivanje u tajnu otkupljenja i poziva na novi doživljaj vjere i pokore. Zato se Crkva stalno sijeća otkupljenja, svake godine, svake nedjelje, svaki

dan, u svakom trenutku svoga življenja, jer u slavlju sakramenata u potpunosti uranja u uzvišeni i jedinstveni dar ljubavi koji nam nudi Bog u Kristu našem Otkupitelju.

Već se u Starom zavjetu slavila Sveta godina. »U sedmom mjesecu, desetoga dana tog mjeseca, na Dan

pomirenja, zatrubite u trubu širom zemlje. Tu pedesetu godinu proglasite svetom. Zemljom proglasite oslobođenje svim njezinim stanovnicima. To neka vam bude jubilej, oprosna godina« (Lev 25, 9—12). Tijekom ove godine bili su oslobođani robovi, utamničeni, opraštali su se dugovi, vraćali odbačeni u krug svojih obitelji. Zemlja se nije obrađivala. Proroci su usmjeravali jubilej prema mesijanskom vremenu u kojem će ideal Svete godine postati stvarnost, kad će se priznati stvarnost, kad će se priznati apsolutno gospodarstvo Boga nad svim stvarima i čovjekom.

Isusovim dolaskom ostvario se kršćanski ideal Svete godine. Nakon što je pročitao riječi proroka Izaije: »Duh gospodnji na meni je... Poslao me da donesem radosnu vijest siromasima, da navijestim oslobođenje zarobljenicima, da oslobodim potlačene, da proglašim godinu milosti Gospodnje... Danas se ovo Pismo, koje ste čuli svojim ušima, ispunilo« (Lk 4, 18ss). Tako je godina Isusova rođenja postala prva Sveta godina. Kršćanstvo je zamijenilo oslobađanje robova i utamničeni oslobođenjem od pakla. A oprost od dugova, oprostjenjem grijeha.

U ČEMU JE TAJNA OTKUPLJENJA?

Sveta godina želi osvijestiti proslavu otkupljenja kojeg se u Crkvi neprestano sijećamo i proživljavamo ga. Posebni je cilj da što dublje proniknemo u tajnu otkupljenja u njegovoj konkretnoj primjeni u sakramentu pokore. Čitavo bogatstvo Kristove tajne i evanđeoskog poziva nalazi se u izrazu »otkupljenje«. U povijesti našeg spasenja ima središnje značenje otkupljenje i sve možemo izraziti jednom rečenicom: Krist je došao na ovu zemlju da nas otkupi. Jer je Krist Otkupitelj čovjeka. Za današnjeg čovjeka koji traži istinu, pravdu, sreću, ljepotu i dobrotu, a ne može sve to naći vlastitim snagama, Krist je jedini odgovor. Današnji čovjek nije zadovoljan idejama koje ga bacaju u očaj i dosadu ili idejama koje ga puštaju da se sam utapa u besplodnom i samouništavajućem tjelesnom užitku, jer čovjek u svom

srcu i duši nosi sliku Božju i zato je u njemu vječna žeđ za apsolutnim. Krist koji je apsolutan, dolazi ususret čovjeku i oslobađa ga od ropstva grijeha i vraća mu prvobitno dostojanstvo.

Kristovo otkupljenje obuhvaća temeljnu tajnu kršćanske vjere, tajnu ljubavi koja je Bog i koji se objavio kao ljubav u predanju svoga Sina kao »pomirnicu za naše grijeh« (1 Iv 4, 8—10). Otkupljenje nije ništa drugo nego objava ljubavi i djelo ljubavi, kako je napisao Ivan Pavao II u svojoj prvoj enciklici (usp. RH br. 9). I zato će Sveta godina voditi sve kršćane u otkrivanju tajne ljubavi koja se nalazi u Kristovu otkupljenju, jer je sve bogatstvo svih vjekova skriveno u Kristu, centralnom žarištu uskrasne tajne.

Otkupljenje ne otkriva čovjeku samo to tko je Bog, nego mu otkriva tko je on sam (Usp. GS, br. 22). Ono je sastavni dio cijele povijesti, jer čovjek nije u potpunom smislu čovjek ako ne proživljava otkupljenje vlastite osobe koja je ranjena grijehom, od kog ga Bog u Kristu otkupljuje u uzdiže ga »do savršena čovjeka, predstavlja Krista u njegovoj punini« (Ef 4, 13). Godina otkupljenja je baš prigoda da kršćanin pronikne u istine koje ga tješe i preobrazuju. Svakom čovjeku dobre volje mora biti jasno da je: Krist jedini Otkupitelj, i da »nema ni u kome drugom spasenju. Jer nama ljudima nije dano ni jedno drugo ime pod nebom po kojemu se možemo spasiti« (Dj 4, 12). Čovjek mora biti svjestan da ne može sam sebe otkupiti od grijeha, nego da mora biti otkupljen prihvaćajući oproštenje koje daje Otkupitelj. (Usp. VDB br. 2/1983. str. 25).

OPROST SVETE GODINE

Svaki grijeh koji učinimo prozrokuje osim uvrede Bogu i bližnjemu još i vremenitu kaznu. Da bi pravda bila zadovoljena potrebno je činiti pokoru. Poznata nam je naša ljudska slabost u izvršavanju pokore i zato je Crkva posegnula za zaslugama Krista i svetaca. Kad se primjene ove zasluge Krista i svetaca onda to nazivamo oprostima. Zato oprost Svete godine proizlazi od samoga Krista.

Da bi postigli ovaj oprost Crkva je propisala i neke uvjete. Oprost u Svetoj godini može dobiti svaki vjernik koji obavi valjanu sv. Ispovijed i sv. Pričest, te izmoli neke molitve na nakanu sv. Oca (Oče naš, Vjerovanje, itd.) te pohodi određenu crkvu ili određeno mjesto.

Normalno je da je Rim po svom karakteru mjesto za sve hodočasnike, jer su tu grobovi apostolskih prvaka. Ali Rim ne želi zadržati za se sve blago koje pripada kršćanima. Zato će se jubilej slaviti s istim duhovnim učincima u svim mjesnim crkvama po svijetu. Ova činjenica zaista će pojačati u svim vjernicima osjećaj za općenitost Crkve, za njezino »katoličanstvo«.

Papa želi da vjernici sudjeluju u jednom slavlju koje je organizirano za dobivanje oprosta, molitve na Njegovu nakanu i da se učini neko djelo milosrđa. U Rimu treba pohoditi jednu od četiriju patrijarhalnih crkava (sv. Petar, sv. Pavao izvan zidina, sv. Ivan u Lateranu, sv. Marija Velika) jedne od katakombi ili baziliku sv. Križa Jeruzalemskog. Po svim biskupijama po svijetu treba pohoditi one crkve koje odredi mjesni biskup. U našoj šibenskoj biskupiji određene su ove crkve: katedrala sv. Jakova u Šibeniku ...

Bolesnici mogu također dobiti jubilejski oprost ako pohode svoju župsku crkvu. Oni koji su spriječeni (starci, zatvorenici i sl.) dovoljno je da se duhom sjedine i pridruže tom pokorničkom slavlju. Još je potrebno napomenuti da se oprost može dobiti samo jednom na dan a uvijek se može namijeniti za pokojne. (Usp. ZVONA br. 4/1983. str. 3).

Ova Sveta godina zaista je milosna godina u kojoj bi svaki vjernik trebao naći svoj mir. Ako nađemo svoj mir u Kristu, naći ćemo ga i u braći ljudima. Ne dozvolimo da nam ova Sveta godina prođe, a da se ne izmirimo sa svojim Bogom i braćom ljudima.

Priradio: FZN

NE BOJTE SE

...I opet dođe jednako mila, jednako draga sveta božićna noć. Neko posebno čuvstvo radosti i veselja obuzima naše grudi na božićnu noć. Kao da je satkana s našim bićem. Tijekom našeg života imamo ugodnih, vedrih dana kada oko sebe kupimo svoje prijatelje, svoje mile i drage, ali ni jedan takav god ili veselica ne budi u nama tako nježnih osjećaja kao sveta, tiha božićna noć ...

Jaz je nastao između Boga i čovjeka uslijed Adamova grijeha. Glas »Boga Sabaota« pobudio je strah u srcima ljudi. »Čuo sam korak tvoj pa pobjah se jer sam gol, pa se sakrih«. Tako Adam (Post 3, 10). Tako čovječanstvo kroz vjekove. Pred Njim, pred Bogom strepi čovječanstvo kroz vjekove. »Govori nam ti — veli narod Mojsiju podno gore Sinajske, a mi ćemo slušati. Neka nam ne govori Bog da ne pohmremo«. (Izl. 20, 10) Čovječanstvo je živjelo u strahu. Da se ljudi riješe straha vapijahu: Rosite nebesa odozgo i daždite Pravednika. Nek se otvori zemlja i dade Spasitelja ...

I strahu je kucnuo zadnji čas. Na betlehemskim poljanama pastiri čuvaju stada. Mrkla je tiha noć. I u noći razliježe se jasni anđelov glas: »Ne bojte se. Evo javljam vam Blagovijest, veliku radost za sav narod: Danas vam se u gradu Davidovu rodio Spasitelj i Krist Gospodin (Lk. 2, 10, 11).

Dosta strahovanja. Ne bojte se. Bog se pojavio na zemlji, ali ne kao svemogućić kad je stvarao stožere kruga zemaljskoga. Bog se pojavio na zemlji, ali ne kao Jaki, koji potopi Faraona i vojsku njegovu u more Crveno. Bog se pojavio na zemlji, ali ne kao Svesilni kad je uz tutanj gromova, sjevanje munja i zvuk trublja činio da se trese zemlja i ruše bregovi dok je proglašivao svoj zakon pod Sinajem.

Pojavio se Bog na zemlji. »Naćićete Djetesće povijesno gdje leži u jaslama« (Lk 2, 1). Djeteta se nitko ne boji. Makar njegove ruke drže žezlo svijeta, ono ne ulijeva strah i trepet. Prestao je strah. »Očitovala se dobrostivost i čovjekoljublje Spasitelja našega Isusa Krista (Tit. 3, 4). Poljski kralj sv. Kazimir predvodio jedne oštre zime svoju vojsku protiv neprijatelja. Vojnici malaksali od umora i studeni. Zaostajali tromo se vukli po snijegu. Kralj ih stade bodriti i sokoliti nek pospiješe, nek ustraju. Međutim, jedan vojnik suho odreže: »Veličanstvo tako govori jer je na kojnu, a mi na nogama gacamo po snijegu«. Kralj skoći s konja, stade uz vojnike i reče: »Sada smo jednaki. Zajedno koracajmo protiv neprijatelja.« I dovede vojsku da pobjede.

Čovječanstvo kao da se umorilo slušajući gdje proroci nalažu: ovo

govori, ovo zapovijeda Gospodin. I eto, Sin Božji siđe s nebesa. »Isus Krist trajni lik Božji nije se kao plijena držao svoje jednakosti s Bogom, nego sam sebe oplijeni uzevši lik sluge, postavši ljudima sličan: obličjem čovjeku nalik. Tako se izrazi sv. Pavao. (Fil 2, 6, 7) Postade potpuno sličan nama u svemu samo ne u grijehu. Bog postade čovjekom i došao je na svijet da nam iskaže svoje milosrđe (Sv. Ivan Krizostom) Radi nas i našega spasenja siđe s nebesa. Ispovijeda-

mo u Vjeronanju. I, eno, kao malo Djetešce leži u jaslama. Anđelov glas »Ne bojte se«! i danas odjekuje svodovima naših crkava. O čovječe, zašto se strašiš? — pita sv. Bernardo. Djetešce je to koje još ne zna govoriti, koje ne zna još hodati, već zna plakati od ljubavi. Ta ljubav ga je i natjerala da sađe na zemlju.

Njegova je ljubav široka. Nikoga ne isključuje. U svoje vrijeme neprijatelji će misliti da mu uvredu nanose kad ga optuže da jede s javnim grešnicima. Međutim, On se ponosio da može s njima govoriti i to smatra svojom posebnom misijom.

Njegova je ljubav duga. U neprekidnom lancu ljubi sva ljudska pokoljenja. On ne pozna razlike ni boje ni jezika, ni običaja ni zakona. U čovjeku gleda samo palog brata, stvorenje koje treba povratiti Ocu.

Njegova je ljubav visoka. Salazi s nebesa i uznosi na nebesa. Ima li na svijetu veće ljubavi do majčine ljubavi? Bog se uspoređuje s majčinom ljubavi. Na usta Izaije proroka govori: Sin reče: »Jahve me ostavi, Gospod me zaboravi«.

Može li žena zaboraviti svoje dojenče, ne imati sućuti za čedo utrobe svoje? Pa kad bi koja i zaboravila, tebe ja zaboraviti neću. Gle, u dlanove svoje sam te urezao (Iz. 49, 14, 16).

Njegova je ljubav duboka. Da dođe u doticaj s nama, da izliječi naše rane sašao je s neba na zemlju. Utjelovio se, postao čovjekom, rob, gubavac, crv. Zaklonio se u komadić kruha, u kapljicu vina u Euharistiji. O zaista nema pameti koja je kadra da shvati ljubav Božju prema nama.

Braćo! Ne bojte se. Pristupite k Djetešcu u jaslama. Gledajte kako pruža prema vama svoje ručice. Pruža ih da vas zagrlj. »O beskrajne ljubavi Božje prema stvoru!« kliče sv. Ivan Vianey. On nas čeka raširenih ruku, otvara nam ranu svojeg srca da nas tu zaštiti od stroge pravednosti svog Oca.

Dođite k Njemu. Zar ga ne čujete gdje vam iz jaslaca tepa, gdje vas iz svetohraništa zove: Dođite k meni svi koji ste umorni, opterećeni, ucviljeni i ja ću vas utješiti.
J. VAROSANAC

ZNAM KOGA VOLIM

*Kao malo dijete
kršćanskoga roda
volim dijete Isusa
sina Marijina poroda.*

*Ove sam godine
i ja posebno sretna
kad sam u prvoj pričesti
voljenog Isusa srela*

MIRA SULJE

U službi bližnjega

IZ ŽIVOTA FRA FILIPA PILJIĆA
(1703.—1773.)

Nije nikada čovjeku na odmet zaviriti u vlastitu dušu. Promatrajući vlastita djela čovjek lakše uočava svoje vrline i nedostatke. Na dobrom i lošem iskustvu može pravilnije izgrađivati vlastiti život. Zaviriti u prošlost zavičaja znači, zapravo, upoznavati sebe u korijenu. A nastojanje da se upoznaju korjenske mane i nedostaci, vrline i žrtve može biti dobar putokaz i za buduća vremena. Ni slijedeće crte nisu pisane samo za to da otmu neminovnom zaboravu jedan plemeniti ljudski lik, da ga pokušaju oživjeti iz požutjelih papira, koji već dva i pol stoljeća leže u samostanskom arhivu sv. Lovre u Šibeniku. Prikaz želi upozoriti na neke trajne vrijednosti, koje ne zastaraju, koje nisu natražne ni onda kad iskrsavaju pred oči iz daleke prošlosti, kao što nikada nije natražna ljudska čežnja za dobrom i njenim stvaranjem. Istina je da fra Filip Piljić, o kojem pripovijedaju slijedeće crte, nije povijesna veličina poput kardinala brata Jurja Utišinovića iz utvrđenog grada Kamička, danas izbrisano s lica zemlje na rubu miljevačke župe. Njegovo ime nije zabilježeno čak ni u manjim povijesnim pregledima pokrajinskog značenja, ali to je lik koji upozorava da se vlastiti život može korisno upotrijebiti i u svakidašnjim životnim uvjetima.

Piljić se rodio 11. prosinca 1703. od oca Ivana i majke Veronike. Krstio ga je, dva dana kasnije, župnik fra Stjepan Radnić. Na krštenju mu je dano ime Jakov. Kum mu je bio Marijan Sušić. Blizina visovačkog samostana omogućila mu je već kao dječaku, da barem djelomično upozna franjevački život u koji je i sam stupio. Nakon završenih studija predavao je filozofiju i teologiju, a zatim je 1741. postao župnik Perušića, Podgrađa i Kožulovca. Kao župnik u Perušiću je obnovio staru župsku crkvu Uznesenja Marijina iz XIV. st., kako svjedoči uklesani natpis na crkvi. God. 1742. premješten je za župnika u Kijevo. Kad se 1743. u vrličkoj krajini u Garjaku i Otišiću pojavila kuga, fra Filip je uz opasnost da i sam oboli i izgubi život pošao pomagati oboljelima, bili oni katolici ili pravoslavni i životom propovijedati Evanđelje. Dvoreći okužene došao je u dodir i s hrvatskom konjicom kapetana Jeronima Fanfonje, koja je čuvala zaražena mjesta, da se bolest ne bi proširila. Svoj dušobrižnički rad odmah je protegnuo i na te hrvatske vojnike. Nije isključeno da je, upravo zbog toga svoga rada među vojnicima, pozvan da nastavi kapelansku službu među hrvatskim vojnicima u Italiji. Svakako već u kolovozu 1746. bio je u Veneciji u franjevačkom samostanu della Vigna hrvatski ispovjednik. Obilazio je po bolnicama hrvatske vojnike i časnike.

Neko je vrijeme djelovao u regimenti Franje Bachili, koja se premještala iz mjesta u mjesto na talijanskom kopnu, a jedno se vrijeme nalazila i na našoj obali. Od nekih biskupa Piljić je dobio ovlasti da može ispovijedati i druge vojnike iz drugih četa, bilo Hrvate bilo Talijane. Skupa s regimentom kojoj je pripadao, ili i bez nje, premještao se od mjesta u mjesto i fra Filip. Na temelju sačuvanih dokumenata ne možemo u potpunosti pratiti krug njegova rada i kretanja, premda je on sam o svom radu sakupljao dokumente i priznanja. Na temelju tih sakupljenih priznanja generalni komesar Franjevačkog reda fra Bernardin da Terlizzi imenovao ga je 5. lipnja 1754. petim definatorom Provincije

Falsissimo Fede non sottoscritti con giuramento come il Padre Filippo Cigli-
 di l'istorico del ordine di S. Fr. della Vigna Confessione
 Officini ha somministrato il giuramento della suddetta Confessione nel
 tempo di sua Malattia al Conduello Sopravvivente. Di Malattia
 Conte Antonio Lucini detto Brulondich, Stando anche in letto
 somministrato al letto sino agli ultimi momenti, che soprav-
 essendo il detto Fede sempre ne usciva in questo Dominante
 e tal' oggiti e illucini. in q. d. d.
 Data Venezia li 15 di Mayo 1746
 Gregorio Dalmacini refero luanto, e sopra
 Jo. Pietro de Marinis A.

Jakov Kačić, Grgo Jakšić i Nicola de Marinis svjedoče da je fra Filip Piljić
 dvorio u Veneciji umirućeg Makaranina kolunela (pukovnika) Antu Lučića Pavlo-
 vića. Prvi je potpis pisan hrvatskim jezikom i pismom, a prepisan latinicom
 glasi: »Ja Jakov Kačić svidok kakoe ozgora«.

presv. Otkupitelja sa svim pravima ostalih definitora, što je značilo da je sudje-
 lovac u svim važnijim odlukama u Provinciji. Vjerojatno se u to vrijeme Piljić
 natjecao i za ispražnjenu skradinsku biskupsku stolicu, o čemu svjedoči jedno
 nedatirano tiskano pismo namijenjeno utjecajnijim ljudima, ali mu se ta želja
 nije ispunila.

Priznanje, koje mu je 8. V. 1765. izdao ravnatelj bolnice sv. Ivana i Pavla
 u Veneciji, da je kroz osam godina posluživao bolesnike hrvatske narodnosti u
 toj bolnici, navodi nas na zaključak da je Piljić i dalje ostao u kapelanskoj
 vojnoj službi. Iz te će ga službe isključiti, barem za neko vrijeme, bolest. Nalazio
 se tada u regimenti kolunela (pukovnika) Gualtieria, koja je prolazila kroz naše
 krajeve. Obilazeći vojnike od mjesta do mjesta dobio je, kako saznajemo iz
 jedne njegove nedatirane molbe. Bolest ga prikovala uz krevet pune pola godine.
 Piljić nije tražio službenu zamjenu, već je preporučio odnosnim župnicima da
 pripaze na duhovne potrebe vojnika i da im budu na usluzi. Međutim, kad se
 oporavio i stigao u Zadar, na njegovo je mjesto bio postavljen franjevac
 Giovanni Battista Benincasa iz Vicenze, kojeg je na tu dužnost postavio opći
 providur Balbi. Polazeći od činjenice da nije dao odreku na kapelansku službu i
 tvrdeći da novi kapelan Benincasa nema dozvolu od generala Reda, Piljić je u
 svojoj molbi tražio da ga se ponovno postavi u spomenutu regimentu.

Vjerojatno tu Piljićevu molbu treba datirati s godinom 1772, kada mu je
 provincijal fra Karlo Marojević izdao dozvolu da može poći u Veneciju »za svoje
 potrebe«. Ne znamo kako je s njegovom kapelanskom službom završilo. Godinu
 dana kasnije 1773., umro je u Šibeniku. Među predmetima koji su iza njega
 ostali spominje se i pištolj, stara vojnička kubura, koja simbolizira i označava
 ona nesigurna hajdučka i junačka vremena. Ali, u svakom se vremenu može i
 treba činiti dobro. Čovjek je vrijedan ne samo po tome koliko je materijalnih
 dobara stekao, već i po tome koliko je dobra učinio. Fra Filip je to shvatio pa
 je i svoj život velikim dijelom utrošio u službi za bližnje: učenike, težake i
 vojnike. Zbog toga rada zaslužuje i danas poštovanje.

V. KAPITANOVIĆ

E C C È L L E N Z A .

Acante del suo Pastore il VESCOVATO DI SCARDONA chiama al Concorso del medemo il Padre Filippo Piglich de Minori Offervanti , Lettore Teologo , e Predicatore della lingua Illirica Servo , e Suddito di questo Cielo Serenissimo: Viene acreditata la di lui Persona da molti attestati & da recenti di sua Eccellenza Boldù fù Proveditor Generale in Dalmazia & Albania come pure da altri dell'attuale esemplare Prelato di Nona ne' tempi massime dell'orida peste in Gariach , & Ottisich, Teritorio di Varglica ove si porto volontario per la salute di tante anime rimaste vittima di essa , & hà potuto dar saggio del zelo suo indeffeso nella Conversione di buon numero de Serviani, come spica dalli attestati del sopradetto Degnissimo Prelato; Non si agionge à pretesa di alcun merito la perdita de di lui auttori Michiel sotto Sign, Simon sotto Clin, & di Antonio nella difesa di Narenta mancanti tutti à vivi con la Spada alla mano come ben si può vedere da fedì de Generali Eccellentissimi di quel tempo; Quando però sia creduto degno del Regio Voto dell'Eccellenza Sua il Padre sopradetto implora la forza di quello , giachè non mancherà à quella Chiesa , & Popolo di una assidua assistenza in beneficio delle loro anime & à maggiore gloria di Dio Signore non che di porgere incessanti preci alla Maestà sua per la preservazione felice dell'Eccellenza Sua & ingrandimento maggiore di questa Eccelsa Religiosissima Republica di lui Patria Adoratissima: Grazie &c.

Tiskani dopis o natječaju fra Filipa Piljića za skradinskog biskupa i o njegovim zaslugama

Jz života župe

POPUT SVOJIH DAVNIH PREĐA

Jest. Upravo tako. I današnji miljevački naraštaj slavi blagdan svog Zaštitnika — sv. Ime Isusovo. I ove godine 14. siječnja, kako i dolikuje, proslavili su Miljevčani sa svojim gostima svečano sv. Ime Isusovo. To se najprije odrazilo u crkvi, a zatim i u kućama kod obiteljskih stolova pri boljem zalogaju i dobroj kapljici.

Svaka crkvena proslava dolazi do svoje punine, do svog vrhunca euharistijskom žrtvom. Tako je bilo i ovdje. Nekrvnu žrtvu: Kruh i Vino prinio je visovački gvardijan fra Božo Morić u zajednici s fra Petrom Pletikosom, fra Jerkom Jurićem i fra Petrom Bezinom.

Ulaznom pjesmom »Veseli se Majko Božja« započeli su novaci s Visovca sv. bogoslužje. Novaci, pod vodstvom zborovođe fra Marka Durana, zajedno s Božjim pukom otpjevali su nekoliko pučkih božićnih pjesama.

O. Gvardijan, u aktualnoj homiliji koju je s pažnjom slušala puna prostrana Crkva naglasio je da je u Imenu Isusovu jedini put i smisao života. Zato moramo biti neustrašivi pred svjedočanstvom toga sv. Imena. Nikakvi utjecaji izvana ne smiju nas pokolebati u vjeri. Naš život ima smisla i on neće biti besmisleni krug u kojem se okrećemo, ako nam Isus Krist bude smjernica u našem ovozemnom životu.

Posebno zanimanje su pobudila dva mladića i dvije djevojke koji su izmjenično u stihu recitirali molitvu vjernika.

Iza sv. Mise novaci su na zadovoljstvo sviju priredili uspješni koncert duhovnih pjesama.

Večernju sv. Misu imao je fra Zvonimir Nimac, uz sudjelovanje dosta svijeta. Lijepo i pohvalno.

J----im

MIR KUĆI OVOJ . . .

Od 28. prosinca do 11. siječnja obavljen je blagoslov obitelji u našoj župskoj zajednici. Taj stari običaj i ove godine kao i kroz toliko dugu tradiciju zazvao je Gospodnji mir i blagoslov na naše obitelji i na naše domove. Sudeći po broju kuća u kojima je podijeljen blagoslov naša župa spada u mjesto koje se zaista sto posto može imenovati i vjerskim i katoličkim selom: od 514 obitelji koliko ih selo broji samo dvije obitelji nisu primile blagoslova. Ova nam brojka dolazi i kao ohrabrenje, ali i kao bojazan. Sudeći se po njoj naš vjerski život morao bi i preko nedjeljnih misa i blagdana pokazivati sličan rezultat jer za njegovo ostvarenje postoje idealni uvjeti, ali se oni često puta ne ispunjavaju i taj vjerski život ostaje mnogo više anonimniji nego što je to potrebno.

U ovom kontekstu još jednom bi bilo uputno naglasiti što je to

blagoslov. Iako je lijepo i kulturno primiti svećenika kao čovjeka i prijatelja, lijepo je počastiti ga i u ovoj prilici nagraditi ga, ali to nije ono sržno od blagoslova. Prije svega: svećenik ne dolazi samo blagosloviti mrtvi prostor starih i novih kuća nego dolazi blagosloviti obi-

telji, dolazi susresti ljude kao Božji blagovjesnik i upoznati se s problemima i obitelji i sela. Stoga umjesto mnogih drugih briga vezanih uz blagoslov nastojmo svećenika susresti kao obitelj i zajedno s njim svi moliti za mir rodnog ognjišta.

HODOČAŠĆE MLADIH MILJEVČANA NA VISOVAC

U rano proljetno jutro, 20. ožujka ove godine, mi, mladi Miljevčani iz svih naših sela krenuli smo prema našem otočiću Visovcu, prema svojoj Gospi Visovačkoj. Oblačno jutro prestrašilo nas je, pomislili

smo da bi nam kiša mogla pokvariti hodočašće. Međutim, to nas nije pokolebalo, pa smo se u velikom broju našli na lijepom otočiću. Iza jutra otok je oživio, svaki kutak otočića odjekivao je smijehom i veseljem mladih Miljevčana.

U 10 sati naš župnik nam je obrazložio plan našega hodočašća

i boravka na Gospinu otočiću, što smo srdačno pozdravili. Najprije smo se pripremili za sv. ispovijed, te u sakramentu ispovijedi očistili svoje duše. Poslije ispovijedi formirali smo procesiju i pošli u crkvu gdje smo slavili svetu Misu, zaista svečano i pobožno, protkanu lijepom propovijedi visovačkog gvardijana. Švima nam je ostala u sijećanju gvardijanova poruka da živimo svoju vjeru, da ljubimo svoju Crkvu i svoja rodna ognjišta, kojih smo mi uzdanica. Poslije mise, okrijepljeni božjom riječju i Euharistijom razišli smo se na sve strane otočića da hranom okrijepimo svoja tijela.

U 1,30 ispunili smo samostansku blagovaonicu, gdje smo u ugodnoj atmosferi gledali film iz života Isusa Krista. Film je prikazivao i s talijanskog prevodio župnik Drniša.

Zadnja točka našeg boravka na Visovcu bio je put prema Roškom slapu. Putujući Krkom uzvodno upirali smo svoje poglede prema Kamičku i Rogovu, sjećajući se sve povijesti vezane uz ova mjesta. Na Roškom slapu ostali smo malo vremena, te smo se ponovo brodovima vratili na Stinice, odakle smo pješice zadovoljni i sretni pošli svojim kućama. Nadam se da ćemo dugo pamtit i sve ono što smo na Visovcu doživjeli, da ćemo se uvijek rado vraćati na naš Visovac.

ROBERT SKELIN

USKRSNA ISPOVIJED

U danima pripreme za blagdan Kristove proslave — Uskrs obavljen je pohod starcima i nemoćnicima naše župe. Oko 107 ljudi primilo je kod kuće sakrament ispovijed i susrelo se kroz pričest s mističnim Kristom svoje vjere.

Počesto ovakvi ljudi žive u našoj sredini, a da niti ne primjetimo njihove potrebe i želje i ne posvetimo im pažnju koju trebaju mnogo više od kruha svakodnevnoga. To se posebno vidi iz radosti koju pokazuju kad ih svećenik na nekoliko desetaka minuta posjeti da bi im podijelio sakramente. Interes za njih, njihovu bolest i probleme te riječ ohrabrenja uz najobičnije ćaskanje dovodi ove ljude gotovo do ushićenja. Kao kršćani i kao ljudi koji često uživamo plodove rada njihove mladosti trebali bismo više ljubavi pokazivati tim ljudima kako bi pažnja smanjila njihovu osamljenost, starost i bolest: jer — pošuj oca i majku da stekneš mir vlastiti i dobro ti bude.

Kad se mater zove nebo se otvara.

NARODNA POSLOVICA

MEĐUGORJE

Mladost naše župe krajem lipnja hodočastila je u Muđugorje na mjesto za koje sedmero dječaka i djevojčica tvrde da već dvije godine neprestano susreću Gospu. Četrdeset šestero djevojaka i mladića uputilo se tom čudnom i još uvijek nerazjašnjenom mjestu da bi probudilo svoju vjeru i u susretu s »Nečim nevidljivo mističnim« napravili odluku dobra i plemenita življenja.

U Međugorje su doputovali oko pet sati popodne. Izgubili su se veoma lako u masi svijeta što je tog dana došla moliti produžujući tako gotovo domilijunski mozaik što je od ljudskih sudbina nanizan u dvije godine ukazanja. Nešto tajanstveno prožimalo je mladu krv dok je strujala izgovarajući riječi molitve u zajednici vjernika koji iskreno traže pomoć i utjehu Gospe. Obavili su pripremu za ispovijed, ispovijedili se, a zatim sudjelovali u sv. Misi i molitvama sve do deset sati uvečer. Za mnoge, Međugorje je riječ dubokog iznenađenja

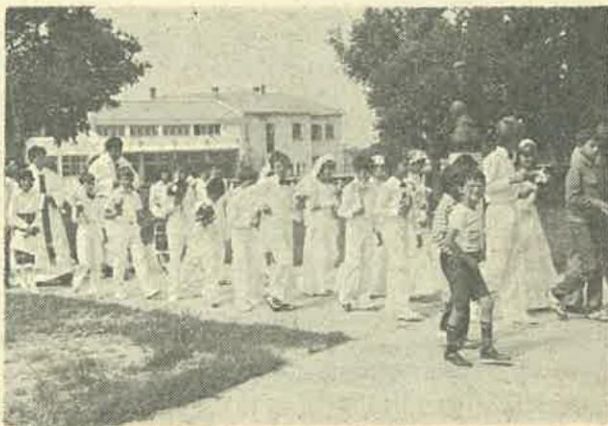
i zapanjenosti, jer mladost vidi neuspavanu vjeru i povjerenje u pravoga Boga: vidi upravo ono što kroz svoju mladost uporno traže. Zato je povratak riječ što su je usne mladenačke izgovorile i misao stvorila.

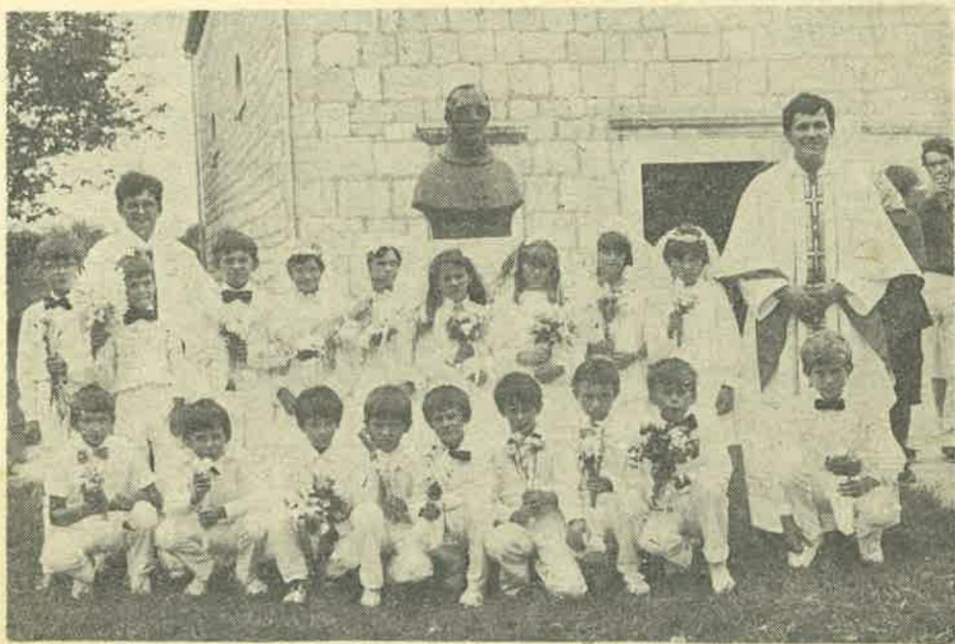
Na putu do Međugorja Miljevačka mladost pohodila je samostan i muzej u Makarskoj, crkvu sv. Ilije u Metkoviću te nekoliko znamenitosti Mostara.

TIJESNO

Po dugogodišnjem običaju hodočašće naše našlo se i ove godine kod Gospe od Karavaja u Tijesnome. Oko 56 naših hodočasnika sudjelovalo je u liturgijskom slavlju što ga je predvodio zadarski nadbiskup Marijan Oblak. Župnik Tijesnoga pozdravio je i primio hodočasnike omogućujući im sakrament ispovijedi i sudioništvo u sv. Misi. Gospa od Karavaja i ovaj put primila je molitvu Miljevačana. Bile im uslišane!

Naši ovogodišnji
prvopričesnici
u ophodu
prije sv. mise

NAŠI PRVOPRIČESNICI

Boško Čipčić, Joso Čoraš, Ante Duilo, Željko Gverić, Ante Dželalija, Željko Dželalija, Tomislav Lovrić, Tomislav Malenica, Mario Mujan, Branko Perišić, Mario Suton, Nenad Vatauvuk, Anita Gverić, Sanja Kulušić, Sandra Kulušić, Helena Lovrić, Zdravka Perišić, Mira Sulje.

PRVA PRIČEST

U nedjelju 12. lipnja u našoj župi obavljena je prva pričest. Osamnaest prvopričesnika po prvi put susrelo se s još jednim sakramentom naše vjere.

Pored našeg župnika prvopričesnike je pripremao fra Marko Duran koji je u ovoj prilici održao Misu i propovijed. Prvopričesnici su aktivno sudjelovali u liturgiji recitirajući pripremljene stihove i moleći molitvu vjernih.

RADOSNI SUSRET

U nedjelju, 16. listopada na dan proglašenja drugog hrvatskog sveca sv. Leopolda Mandića, u crkvi Majke Božje Lurdske u Zagrebu još jednom, kao i inače u posljednjih nekoliko godina sastali su se Miljevcani nastanjeni u Zagrebu da bi posebnim danom spomenuli i izrekli privrženost rodnoj grudi i u zajedništvu proveli kao Miljevcani jedan dan. Potreba svakodnevnog kruha mnoge je odevla daleko od rodnih ognjišta jer kamenjar i sunce pružaju tako malo za život, ali

Milječanac teško može zaboraviti svoju smreku i kamenjar. Zato je lijep broj i sudjelovao u ovom susretu.

Kao i redovito, susret je započeo svečanom sv. Misom na kojoj je propovijedao Milječanac dr. fra Šime Samac. Zanosnim riječima fra Šime je podigao miljevački ponos:

»Vama stavljam na srce: ostanite ono što jeste, katolici i domoroci, ljudi od riječi, ljudi koji vole svoju škrtu zemlju i usidrene hramove Božje u njoj: Ime Isusovo i Sv. Petra i Pavla. Volite ovaj grad i sve što je u njemu lijepo i kršćansko, posebno ovo svetište u kojemu uvijek nađete kršćansku ljubav i blagoslov Božji i nadasve kršćansko zajedništvo s vjernicima ove župe.«

Poslije sv. Mise Milječani su imali malu zakusku koja je trajala dugo poslije Mise zalivena vinom i narodnom pjesmom.

NOVA ŠKOLA I VODOVOD

Kroz posljednju godinu dana u Miljevcima učinjena su dva velika pothvata veoma značajna za opći interes i naše svakodnevne potrebe. To su: završni radovi na vodovodu koji će konačno dovesti vodu u Drinovce i Brištane i otvaranje nove školske zgrade koja je sagrađena u posljednje dvije godine.

Voda će svojim dolaskom promijeniti stubokom način našeg života olakšavajući nam dugostoljetnu borbu za kaplju kiše, a nova škola »Stjepan Radić« dovršena i otvorena 25. svibnja pružit će priliku da naša djeca na lakši i suvremeniji način nauče mnogo potrebnog za život. Obadva pothvata darovana su nama na upotrebu: koristimo ih na dobro i budimo ih dostojni stalno se okrećući dobru.

IZ PISMA NAŠEG MISIONARA

Iz dalekog Zaira našoj župskoj zajednici stiglo je pismo od našeg misionara fra Bože Čurčije. Donosimo djelove toga pisma:

»Dragi moji Miljevčani,

Evo prohuja puna godina dana, kako se ja povratih u svoju misiju. Ostat će mi uvijek u sjećanju moj susret što se dogodio s vama u mjesecu srpnju prošle godine. Hvala vam na svemu, na vašem plemenitom i srdačnom gostoprimstvu. Hvala vam na pomoći koju ste učinili za našu Misiju. Neka vam Gospodin obilno naplati, a mi sa svoje strane molimo za vas.

Ja sam dobro kao i moja braća i sestre. Dakako, problema i poteškoća ima. Takav je život čovjeka, ali čovjek treba znati rješavati probleme i tako ići naprijed. Ovih dana i mi posjećujemo naše kršćane pripremajući ih za božićne blagdane.

Na koncu, dragi Miljevčani, sve vas zajedno s vašim novim župnikom iskreno pozdravlja i svako dobro od Gospodina želi vaš

Fra BOŽO ČURČIJA

Radovi koji nas očekuju

Uz posao na produbljanju duhovnosti i pastoralnih briga naša župa ima i materijalnih problema. To su u prvom redu naše dvije crkve.

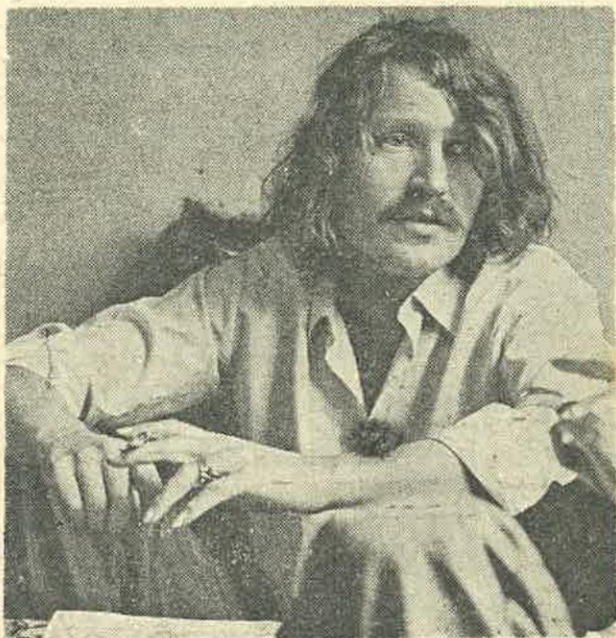
Iduće godine navršava se 60 godina otkako su nabavljena zvana za crkvu Imena Isusova. Smatram da je došlo vrijeme da se pobrine-mo za njihovu elektrifikaciju.

Crkva je unutar lijepo i ukusno uređena, ali ta ljepota brzo će se uništiti ukoliko vanjski zidovi osta-

nu u ovakvom stanju. Prošle zime primijećeno je da vlaga prodire kroz nefugiranu fasadu i da nanosi štetu. Zato bi što prije trebalo crkvu fugirati te joj pored koristi za unutrašnjost crkve dati još i doličan vajski izgled.

U crkvi Sv. Pavla potrebno je postaviti novi pod. Na tome je već dosta toga učinjeno, te se već pripremaju stvari potrebne za mramoriziranje tog poda.

Razmišljanje o mladosti

Pojava kriza

Jeste li svjesni u svojem životu još nečega? Dok ste bili djeca, za vas su vaši roditelji bili najjači, najbolji, najljepši i najpametniji. Sada postajete svjesni da nije sve tako. Sada i vi vidite svijet, stvarnost, postupke, obećanja i zastranjenja. Kadri ste vagati stvari. I zato u vama odjednom želja da budete svoji, tj. ne želite potvrditi sve što stariji kažu. I nije to ništa zlo ni negativno. To je znak da zorite i da razumom sami prosuđujete. Želite, dakle, biti slobodni. No, osjećate da su vam u toj vašoj želji i nastojanju na putu roditelji, društvo i Crkva. Videći ih kao ograničenje vaše slobode znate nekada biti protiv, makar da niste ni svjesni protiv čega ste. Smatrajući ih preprekom nekada ste protiv, ne samo njih, nego i svih vrednota što ih oni pred vas stavljaju.

I dalje, osjećate jedan novi život koji se silno razvija. Srce vam je puno ideala. Ljubav počinje biti vaš san. Srce se okreće drugome, drugdje. Ali budući da se ta ljubav pojavljuje u životnoj dobi kada ste često protiv starijih, ta ljubav zna biti krivog shvaćanja i življenja. Ona zna biti shvaćenje kao sredstvo da se dokažete starijima kako ste odrasli. Ali, polako. Da li iza te ljubavi stoji čitava vaša osoba, ili samo goli osjećaji? Pazite, vi ste kormilari. Osjetila i emocije su sada nova jedra, ali ako ne kormilarite

njima kako treba, možete nasukati lađu svojega života. Nažalost, mnoge djevojke i mladići brzo se nasukaju. Zato pazite, nemojte svoj zahtjev za slobodom i zrelošću dokazivati nezrelo i neslobodno!

Religiozna kriza

Rekli smo da je vaša dob neki izlazak, a izlazak nosi uvijek sa sobom rizik i nesigurnost. Ako naiđu poteškoće, dođe i do protivljenja. Pa eto, vaša životna dob kao dob putovanja i rasta nosi u sebi rizik i nesigurnost i u pitanju vjere. Sada ne želite samo slušati što stariji kažu. Želite i sami dati svoj sud. Sposobni ste sami svojim razumom odvagnuti stvari i ne želite više prihvaćati sud drugih, ako i sami niste kadri dati opravdanje. Zbog sposobnosti rasuđivanja i kritičnosti ne želite više ni svoju vjeru prihvaćati radi toga što vam stariji govore. Želite i u pitanju vjere izgraditi i svoj sud i svoj stav. I to je dobro — to je znak da rastete. To je znak da zorite i da se odgovorno postavljate.

Sad se povratimo na ono što rekosmo. Imate potrebu biti slobodni i slobodno birati. Kad se stariji počnu miješati u vašu vjeru, znate biti i protiv njih i njihova shvaćanja i vjere i vrednota. Zato znate reći da su zastarjeli i da ne želite biti staromodni. Pogotovu vas stariji znaju zbuniti kad vidite i sami da ne drže ili nisu dosljedni onomu što od vas traže. Ovdje za mnogu mladež zna biti brodolom vjere, jer ne žele prihvatiti vjeru kako im je stariji prikazuju i prakticiraju a sami je ne žele tražiti na vjerskim sastancima za mlade.

Vidite u sebi život koji se probudio i u pitanju razuma i u pitanju osjećaja, i u pitanju istine i pravde. U svemu tome želite imati svoj stav i mišljenje i zato tražite, zato učite. Zar onda dopustiti da uz te dimenzije svojega rasta stanete samo u jednome, u rastu vaše vjere? Ne! To znači, sakatiti same sebe. Dozvolite sebi i vremena i zanimanja da rastete i u toj dimenziji. Morate tražiti. Ostajući na djetinjem poimaju vjere, koju ste primili kao djeca, a u svemu drugom rasti, jasno je da će vam se vjera učiniti smješnom i da će te je lako odbaciti. Dakle, shvatite da ste u životnoj dobi kada je nužno preoblikovanje vjere i vjerskih istina koje morate shvatiti primjerno vašoj dobi. Dok ste bili mali, kako kaže Sv. Pavao, hranili ste se kao djeca, tj. primali i učili o vjeri na način primjeren djetinjoj dobi. Sada ste odrasli i potrebni ste »tvrđe hrane«, potrebno je da »odrastete« i u svojoj vjeri.

Sebe shvaćate kao osobu i želite da vas i drugi takvima priznaju. Ne smijete dopustiti da vam Bog i vjera ostanu samo jedna pobožna priča, nego Bog mora biti osoba prema kojoj morate zauzeti svoj stav. A vjera nije samo slijepo prihvaćanje, nego je morate i razumski nastojati shvatiti. Dakle, treba o njoj učiti i razmišljati.

U vremenu ste kad se otvarate i drugim osobama i započinjete prijateljstva. Trebate pokušati i razmišljati i o Bogu kao prijatelju. A takvog nećete doživjeti, ako ne dolazite u njegovu blizinu.

Dragi mladi prijatelji, započeo sam s vama ovo razmišljanje o vama i o onome što kao mladost u sebi nosite. Biti istinoljubiv i razborit pretpostavlja znati istinu o sebi, da biste se mogli postaviti pravilno prema drugome. A istina je da svi u sebi nosite i »brata i sestru« — razum i vjeru. I nije dopušteno da dozvolite »bratu« da zadavi »sestru«. Mnogi razumu daju sve, a sestri ništa. Mnogi nažalost tako čine. A ljudski gledajući, pohvalno je i lijepo kada se brat i sestra slažu i poštuju. E, pa na posao! U sebi složite, mirite i uređujte odnose među njima — razumom i vjerom.

Do ponovnog našeg razmišljanja budite mi veseli i rastite!

Fra MIRKO KLARIĆ

TEBI ŠTA SE VRAĆAŠ

Tebi šta se bidan vraćlaš od dalekih obećanja
na obronke ove zemlje di koprve žežu doli.
Tebi šta se prazan svraćlaš željan stari osićanja
ovu pismu pivam danas za utihu teški boli.

I ne samo da je tužna. Ona plače bolju majke
kad se rodna polja site plodova u jesen ranu,
Kad bešike trule usnu željne tihe uspavanke
rasplaču se pusti domi, u kamenu tuge planu.

Križ je pa sa groba oca, divlje njega kiti cviće,
komaštre su istrunile, u kašunu mišja gnijezda.
Bure još u dimnjak zvižđe, na stoliću nema sviće
da se lije kroz ponistru u noć tamnu modrih zvizda.

Tebi šta se umrit vraćlaš na prag ovi pustog doma
ovu pismu opivajem ka utok u parat sriće.
Bar ćeš imat miran pokoj kad ti juga blagog roma
ove riči šapat budu u dan šta sa zorom sviće.

A. ČAVKA

izreke · izreke · izreke · izreke · izreke

Ljudi su ono, što stvore od njih njihove majke.

EMERSON

* * *

Bolje je biti bez glave, nego bez matere.

NARODNA POSLOVICA

Naši pokušaji

MOJA MAMA

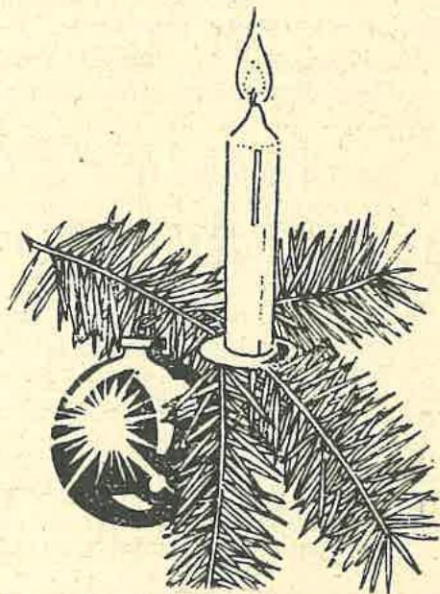
*Moja mama je dobra,
ona nije zlobna.*

*Oprašta mi sve
bila je dobra ili ne.*

*Njene oči me prate
s lošeg puta me vrata*

*Moja mama je dobra,
ona nije zlobna.*

ANKICA VATAVUK, IV raz.

MOJA MAMA

*Od kada sam došla na svijet
ona me čuva kao veliki cvijet.*

*Kada se ljuti ja sam kriva
to je stvarno istina živa.*

*Mama, ja ti želim nešto reći
od tebe mi nitko nije prijeći.*

BRANKA SKELIN, VI raz.

MAJKA

*Majka je sunce što sija
Majka je ptica što pjeva
Majka je mak u žitu
Majka je rosa u cvijetu.*

N. N.

VESELIM SE TOME DANU

*Srce mi je puno nade
Isus mali za'to znade.
Veselim se jednom danu,
Isusovu rođendanu.*

*Pravit ću mu jaslje meke,
Pjevat ću mu posve vijeke,
Čestitat mu na to daru,
Isusovu rođendanu.*

*Odsvud ljudi hrle kući,
srce stane jače tući:
Vesele se tome danu,
Isusovu rođendanu.*

*Nek se srca sviju ljudi,
Očišćenih duša, grudi
Sva vesele tome danu,
Isusovu rođendanu.*

NADA

ISUS I JA

*Isuse, ja sam tvoja i ničija više
to uvijek moje srce piše.
Isuse budi uvijek sa mnom,
s mojim tatom i s mojom mamom.
Isuse ti si moj a ja sam prijatelj
tvoj.*

BRANKA ČAGALJ, IV raz.

NAJVEĆA SREĆA

*Znate li što bi za mene
bila najveća sreća?
Kad bih malome Isusu
dala velik buket cvijeća,
da ga moje cvijeće veseli —
to moje srdašce želi*

ANITA MALENICA

Pročitoli smo za vas

RODITELJI — VJEROUČITELJI

Dođoše mladi zaručnici k župniku na zaručnički ispit. Sve je već obavljeno, još samo treba vidjeti koliko su budući mladenci poučeni u svojoj vjeri. I svećenik počne pitati. Najprije zaručnicu, pa će onda njega — zaručnika. Oa je dobro znala i lijepo odgovarala na postavljena pitanja.

Kad je došao red na zaručnika, tada je zapelo. Svećenik je želio vidjeti koliko on zna o svetim sakramentima, posebno je namjeravao zadržati se na sakramentu ženidbe. Kad tamo, on ne zna ni koliko ima sakramenata, niti tko ih je ustanovio, niti išta o tome. Onda je župnik pokušao s Božjim Zapovijedima. Opet ništa. S crkvenim zapovijedima nije ni pokušavao. Htio je vidjeti zna li zaručnik barem Apostolsko Vjerovanje. Kada, ni tu ništa.

»Znaš li barem Očenaš?«

»Mislim da znam«.

Ali su probali, ni to nije išlo kako treba. Tada se podiže s klupe otac djevojčin, koji je do tada samo mirno sjedio i slušao. Uze svoju kćer za ruku i reče: »Hajdemo, kćeri moja, kući! Od tog vjenčanja neće biti ništa. Ja ne mogu davati svoje dijete onome tko svoju vjeru tako malo pozna, tko ni Očenaša ne zna«.

Danas ste mladenci, a sutra ako Bog dragi dadne bit ćete roditelji. Bit ćete prvi vjeroučitelji svoje djece. Vi ćete ih poučiti kako će se pre-križiti. Kada djeca počnu govoriti vi ćete ih učiti prve molitve. Vi ste, dakle, od Boga određeni da postanete i budete prvi vjeroučitelji svoje djece. A kako će biti vjeroučitelj onaj, koji sam ništa o tom ne zna?

FRATAR

BOG NE PLAČA SVAKE SUBOTE, ALI . . .

U mjestu MOLINA DI KVOSA u Italiji čuva se neobičan križ. Svaki će vam mještanan objasniti događaj u vezi s tim raspelom.

Za vrijeme prošloga rata u tom gradu bio je komandant mjesta, strašni psovač. Jednoga petka navečer igrao se karata u gostionici. Stalno je psovao i kleo. Karta mu nikako »nije išla«, a on je psovao sve žešće i žešće. Najednom u svom bijesu potegne pištolj i nanišani u križ koji je visio na zidu. Ispali u raspelo četiri metka. Iza svakog metka strašno je psovao i cerio se kao bjesomučnik. Prvi hitac odnese Raspetome prste s lijeve ruke.

Drugi metak probije nogu ispod koljena, a ostala dva metka pogodiše Raspetoga u predjelu stomaka. Nakon toga, kao da mu nije bilo dosta, skine Križ, baci na pod i popljuje. Njegov vozač je sve to gledao, dok su svi ostali napustili gostionicu čim je komandant počeo pucati.

Nedjelju dana kasnije, vozač vozi komandanta. Pojaviše se avioni. Sručiše se na komandantova kola. Vozaču uspije nekako iskočiti i skloniti se u jarak, dok je komandant ostao kao okamenjen. Prvi avion naleti i od njegova rafala stradaše mu prsti lijeve ruke. Druga dva metka prođoše mu kroz trbuh. Dok se previjao na putu, pogodi ga i četvrti metak i raznese mu nogu iznad koljena.

Avioni su se već udaljili. Vozač izletje iz zaklona da vidi što je s komandantom. On je bio sav u krvi i smrtnim mukama. Krvari rana lijeve ruke, teče krv iz prostrijeljenog stomaka, desna mu noga prebijena i ranjena visi. Vozač gleda što bi i kako bi pomogao... Komandant je pri punoj svijesti... Ne psuje. Nešto šapće. Vozač se sagne da bolje čuje:

Križ... Križ... To je prst Božji!

Posljednjim snagama svojom vlastitom krvlju nacrtao je nešto kao križ na putu...

Još jedan uzdah i sve je bilo gotovo...

POKUŠAJ ZATVORITI VRATA

Sv. Ivan Zlatousti, raspravljajući o srditosti (mi smo to danas krstili imenom »nervoza«); navodi krasnu prisporobu: »Na jednoj kući imaju dvoja vrata. Ako u isto vrijeme otvoriš oboja vrata odmah će u kući nastati propuh i vjetar. Ako zatvoriš samo jedna vrata, u isti će se mah smiriti zrak i nestat će propuha. Isto je tako, kada se svađaju muž i žena. Onda su u isto vrijeme otvorena oboja vrata: usta muža i žene. I eto ti propuha, to

jest svađe i nemira u kući. Pokušaj zatvoriti svoja vrata — zašuti — i vidjet ćeš, kako će brzo nastati mir i sloga.

Majčin blagoslov Bog rado prima.

NARODNA POSLOVICA

O moj djede, pokoj tvojoj duši!

O, moj djede, počivaj u grobu
Lijepu smo ti napravili »sobu«.
Kad bi moga tebe oživjeti
I kroz naše selo te provesti
Pa da vidiš što se živi sada,
Kakva »sreća« među nama vlada,
Ne bi s nama jutra dočeka,
U svoj grob bi opet pobjegao.
Nema onog što je bilo prije,
nestalo je lijepe tradicije.
Tradicija u zaborav ode,
Pa sad nove uvode se mode.
Sve je selo mrtvo, neveselo:
Ne srta se čobanica mlada,
Ranom zorom da izgoni stada.
Nekad s pjesmom stado izgonila
I s pjesmom ga kući dagonila.
Sunce zađi — pjevaju težaci,
Večer dođi — ožive seljaci.
Stari ljudi o svemu pričaju,
a djevojke i momci pjevaju.
Umuknuše i cure i momci,
Ne kolju se janjci ni odojci
Nit kubura u veselju sine,
Nestalo je pjesme i vedrine.
Nema više rike od volova,
Nema dobrih kojna za plugova.
Nestalo je ovnova zvonara,
i jaraca, dobrih za pazara,
Često si mi, djede, govorio,
Čemu bi se s babom veselio.
Kad bi večer riknuo »Milonja«,
Nada bi se: dobra će godina!
Kad se babi otelila krava,
odmah bi je prebolila glava.
Zahtjeva si uvijek skromnih bio,
sam si svoju sudbinu krojio.
Kad bi jesen zimu najavila,
Pun bi podrum hrane nahodila:
Sira, mesa, rakije i vina
Kaštradine, sala od gudina...
Sve što valja sad pojedu stranci
Njima pršut, a nama »okrajci«...
— Djede mili, kad si mladić bio,

Nedjeljom si k misi odlazio.
Poslije mise imao si kada
da susretneš i stara i mlada.
Sad brzina nemila nas nosi
I živote mnoge nam pokosi.
Mnogi mladi u grad otiđoše
I nedjelju svetu nam digoše:
Sve nedjeljom »deke« izljevaju,
dođu kući: oru i kopaju!
Dok se stari k misi opremaju,
Oni piju, balote igraju.
Kakvogod si djelo počimao,
U pomoć si Boga prizivao.
Prije svakog posla se prikrsti
pošteni nas odhраниli prsti.
Sada ljudi i nemisle mrijeti,
Jedan drugom gleda zlo namijeti.
— Da je tebi sada doći k nama
Pa da vidiš jada po plažama!
Nije više ko je bilo prije
Ni stara se baba sad ne krije!
Pošetala kao kakva dama,
Iskočile vene po nogama,
Kratki kostim, krpa na prsima,
Bijeli šešir, čale na očima,
Cigara joj dimi u gubici,
Jadni »kuštro« stenje na uzici.
Završit ću pjesmu na papiru,
A ti, djede, počivaj u miru!
Snivaj sretno, nek ti žao nije
Što te »ovo sunce« sad ne grijel!

MATO ČAGALJ

AFORIZMI

Aforizam je najdjelotvornija tableta protiv gluposti.

Ima više nevjernika po profesiji nego iz uvjerenja.

Ako ti je Bog u srcu, mora biti i na jeziku.

Najmanje se bore protiv drugoga oni koji su pobijedili sebe.

Ako se nikada nisi zacrvenio ozbiljno sumnjam u tvoj moral.

Čekanje je majka strpljivosti jedino ako je u granicama.

Čovjek je po naravi nezadovoljno biće.

Ima samo dvije vrste ljudi: oni koji misle da to nisu i oni koji, nažalost, ne sumjaju da to jesu.

Čovjek je naše najviše blago. Ali — zakopano.

Devalvacija novca ne zbunjuje one koje plaća čeka na nebesima.

Miljevčani i prijatelji za svoj list

»Svatko neka dade kako je srcem odlučio. Ne sa žalošću ili na silu, jer Bog ljubi vesela darivatelja«. (2 Kor. 9, 7).

Svojim novčanim prilogom omogućili su djelomično pokriće troškova našeg župskog lista. Hvala im!

Mate Ivić 3.000 dinara;

po 1.500 dinara: Stipe Sunko, Krste Mazalin, fra Zvonko Nimac, fra Pavao Čuljak, Vlatko i Šime Skelin, Šime Malenica;

po 500 dinara: Mile Čipčić-Mičuka, Boško Vranjković, Stipe Perčin, Jakov Vlajić, Ante Malenica, Ante Škarica, fra Vinko Pulišić, Ivan Skelin, Joso Skelin, Ante Skelin, Grgo Vataavuk, Šime Puljić, Manda Perišić, Marijan Perišić, Jaka Vranić, Anka Odak, Milka Pintar, Luka Burilo, Niko Samac, Jure Deronja, Mate Samodol, Jasna Skelin, Niko Puljić, Ivan Marin, Ivan Skelin, Ivo Kulušić, Mate Samodol, Zdravko Puljić;

po 400 dinara: Milenko Bačić, Marica Galić;

po 300 dinara: Frane Bačić Parunov, Ive Vukorepa Čovo, Ivan Bašić, Neda Malenica Paškina, Frane Perišić Jolin, Anita i Robert Šostera, Joso Pletikosa, fra Stjepan Matić, Filip Vranjković, Marija Čupić, Kata Ba-

rišić, Šime Puljić, Ante Kisić, Ana Topić, Stipe Bačić;

po 200 dinara: Nedjeljko Bačić Franin, Nikola Bačić, Ante Bačić, Marija Radov, Ante Pletikosa, Mačo Samac, Frane Samodol. Obitelj Grabić, don Slobodan Štambuk, A. Mijatović, Josip Vranjković, s. Jozefina Perišić;

po 100 dinara: Joso Bačić, Frane Bačić, Frane Čipčić, Ivan Pilić, Ilija Šarić;

fra Tomislav Brekalo 100 DM, Branko Bačić 50 DM, Zdenko Bačić 50 DM, Nada i Robert Galić 40 DM; fra Mladen Kovačević 50 dolara.

Vjerujemo da će čitatelji i prijatelji »Miljevaca« svojim dobrovoljnim priložima omogućiti njegovu daljnje izlaženje. Unaprijed svima hvala.

»Ne, moj svijet nije raka

Oko koje život kruži,

Moj svijet polje silno,

Raspupalo, rascvjetalo,

Na kom Bog se samnom družī.

Ja i ne znam što je ono

ko u raku može saći!

Zar međ zemljom, cvijećem, suncem,

izmjena gdje vječna kruži,

neću i ja mjesta naći?

(IVANA BRLIĆ-MAŽURANIĆ)

Blago sinu na majčinu krilu, a narodu na ognjištu milu.

NARODNA POSLOVICA

Križaljka

	1	2	3					4	5	6			
7											8		
	9							10					
11									12				
13									14				15
16											17		
18					19	20	21			22			
		23		24	25								
26						27					28		
29			30						31				
32				33		34							
	35					36			37		38		
39			40				41			42			
43								44					
		45				46							
47										48			

Crtao
Josip
Bošić

VODORAVNO: 7. Zaštitnik crkve na Miljevcima (vidi sliku!); 9. Mjesto župnikovanja sv. Iv. Vianneya; 10. Natpis na križu; 17. Najbliži rod, majčin sin; 12. Negativni ion; 13. Muško ime; 14. Abrahamov nećak; 16. Prkos; 17. Lopta izvan igre; 18. Savovi; ☐ F. Auto-oznaka za Sarajevo; 22. Znak za nikal; 25. Preskakanje; 26. Biljka brđanka, veprina (lat.); 27. Muško ime, Duško; 29. Suprotni

veznik; 3. Branič, golman; 31. Znak za terbij i znak za arsen; 3. Industrija nafte u Hrvatskoj; 34. Vladarice; 35. Žensko ime; 36. 1, 28. i 27. slovo abecede; 37. Lavež (onomatopeja); 39. Dva suglasnika; ... Upiši: TIID; ... Indijanski čamac bez slova K; 42. Račun, plaća (tur.); 43. Doktor, vidar; ... Vrsta zmiје, boa (mn.); 45. Žensko ime; 4. Nakititi, urediti; 47. Sin Miljevaca bio provincijal »Presvetog Otkupitelja«; 48. Osobna zamjenica.

OKOMITO: 1. Nadmudrena, prevarena; 2. Pradrevan, prastar; 3. Estetičari; ... Proizvod grožđa; 5. Žensko ime; 6. Kolo, ples (grč.); 8. Prkositi, činiti inat; ... Mjesto na Miljevcima; 10. Koji pripada Alpama; ... Ujedinjene nacije (krat.); 17. Žila kucavica; 19. Pan American Airway (krat.); 20. Posuda za jelo, porcija (njem.); ... Naprava, uređaj; 22. Vrsta zmiје otrovnice; ... Plivati pod vodom, zaroniti; 24. Rimski 4; 25. Ljetopisac, kronist; 27. Televizija (krat.); 28. Vrsta rakije (akva...); 3. 1. i 28. slovo abecede; 21. Puhnuti; 33. Glavni grad Grčke; 34. Upiši: AIN; 33. Kukuruzni plod; 36. Prezime poznatog francuskog modnog kreatora (+1957.); 37. Mali ud; 22. 15. i 13. slovo abecede; 43. Jugoslavenski aerotransport (krat.); 41. Upiši: KKA; 42. Konj, ždrijebac (tur.); 44. Ibidem (krat.).

M. BUSTRUC

Nova
škola
u
Drinovicima

šale • šale • šale • šale • šale • šale

Zanimanje: — Sinko, što bi ti najradije bio? — Dimnjačar. — Zašto baš dimnjačar? — Jer bi se umivao samo nedjeljom.

Svećenik i odvjetnik: — Sastali se svećenik i odvjetnik, te odvjetnik, da bi se našalio, upita svećenika: — Kad bi se parničili svećenik i vrag, što mislite tko bi dobio parnicu? — Svakako vrag, odgovori svećenik, jer ima skoro sve odvjetnike uza se.

Dječja radost: — Baš kada je obitelj sjedala k ručku, dođe brzopjav, da je stric umro. Mali se Zvonko zagledao u zdjelu pa će: — Hoćemo li plakati odmah ili poslije ručka?

Iz dječje sobe začu se silna galama.

— Što je to tamo? — upita majka.

— Petar me poteže za kosu, — vikao je Ivan

— Petar je još malen. On još ne zna da to boli, — tješila ga je majka.

Jedan čas bi' mirno, ali opet nasto krika.

Sada je plakao mali Petar.

— Što je to opet? — viknu majka.

Odvрати Ivan: — Sada i on zna!

U nekom selu župnik je zabunom za isti sat ugovorio jedno vjenčanje i jedan sprovod. U određeno vrijeme u crkvi se našu mladenci sa svatovima i mrtvac sa žalobnom povorkom. Župnik se nije smeo da li će prije obaviti vjenčanje ili sprovod.

— Naravno je da ćemo najprije obaviti vjenčanje, a tek onda sprovod. Mrtvac se ne može predomisliiti.

Ulaze dva robijaša u jednu ćeliju gdje će odsjediti svoje kazne. Mjesto upoznavanja zapita prvi:

— Koliko si ti dobio?

— Petnaest godina. A ti?

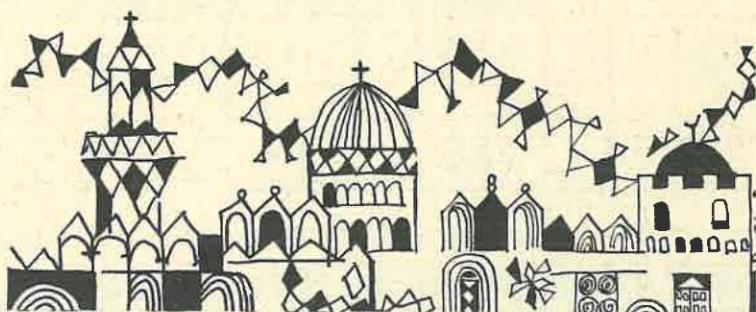
— Samo deset.

— E, onda ti uzmi ovaj krevet do vrata, jer ti prvi izlaziš.

Župnik je govorio o značaju. Naširoko je opisivao, kakav je kremeniti značaj, a kakav je beskičmenjak. Na kraju zapita:

— Recite mi, kakav je to čovjek: Ima pravo, a ipak popusti?!

— Oženjen! — odvrati Miško.

Gdje majke nema, tamo bolesnik uzdiše.

NARODNA POSLOVICA

27. XI. 1983.
stupio je na
snagu novi
Crkveni
zakonik.
Potpisao ga
je 25. I.
1983. Ivan
Pavao II.
(na slici).

MARIJI HVALU DAJTE

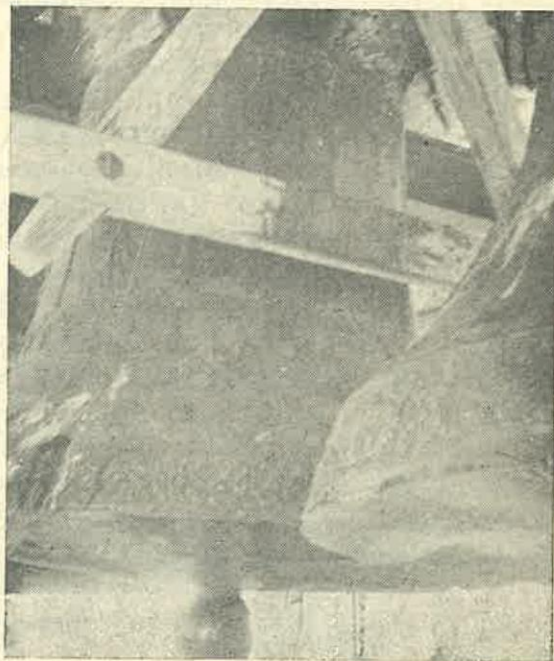
*Grješni smo ljudi
i često duša zbog toga boli;
»OPROSTI NAM, MAJKO!«
duša čovječja moli.
Hodamo šumama propasti,
hodamo dugo, dugo,
jer smo slijepi.
A onda se pojavi zvijezda —
Marija, Majka naša —
i svakoj duši oproštenje moli.
Mariji hvalu dajte!*

IVNA TALAJA

BONACA

*Pusti galebove
i upali svijeće
ne vjeruj mu
more ima
čudne čudi
i kad guta
plavetnilo se smije*

DRAGO MARSIC

Već 60 godina odjekuje glas zvonâ na Crkvi
Imena Isusova

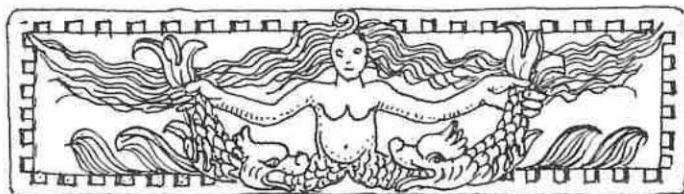
UMRLI U 1983. GODINI

1. 15. I — ANTE GALIĆ iz Bogatića u 78 god.
2. 19. I — KATA BAČIĆ iz Drinovaca u 89 god.
3. 1. II — ANTE SKELIN iz Drinovaca u 72 god.
4. 17. II — ŠIME PERIŠIĆ iz Brištana u 77 god.
5. 28. II — MARA LOVRIĆ iz Širitovaca u 74 god.
6. 7. III — PERA BAŠIĆ iz Kaočina 82 god.
7. 10. III — BOŽO IVIĆ iz Kaočina u 73 god.
8. 12. III — ANA MALENICA iz Ključa u 89 god.
9. 20. III — KATA IVIĆ iz Drinovaca u 51 god.
10. 3. IV — IVAN VUKOREPA iz Ključa u 72 god.
11. 10. IV — MATE PULJIĆ iz Karalića u 76 god.
12. 15. IV — KATA KULUŠIĆ iz Ključa u 73 god.
13. 30. IV — MIHO GRABIĆ iz Širitovaca u 56 god.
14. 1. V — MANDA KISIĆ iz Brištana u 86 god.
15. 12. V — MIJO VATAVUK iz Širitovaca u 52 god.
16. 14. V — MATE IVIĆ iz Drinovaca u 86 god.
17. 23. V — ANTE STOJANOVIĆ iz Karalića u 75 god.
18. 28. V — MARA PILIĆ iz Brištana u 63 god.
19. 1. VI — SLAVKA PILIĆ iz Brištana u 53 god.
20. 19. VI — MARTIN BAČIĆ iz Drinovaca u 71 god.
21. 26. VI — IVAN VRANJKOVIĆ iz Širitovaca u 82 god.
22. 2. VII — MANDA LOVRIĆ iz Širitovaca u 96 god.
23. 26. VII — ŠIMICA BAČIĆ iz Drinovaca u 79 god.
24. 29. VII — ZORKA IVIĆ iz Drinovaca u 65 god.
25. 29. VII — ANA SKELJO iz Drinovaca u 86 god.
26. 9. VIII — JAKA LOVRIĆ iz Širitovaca u 61 god.

Dođite, blagoslovljeni Oca mojega, govori Gospodin; primite u baštinu Kraljestvo pripremljeno za vas od postanka svijeta. (Mt 25, 34)

SADRŽAJ

	Strana
Dragi Miljevčani	1
Sveta godina — godina otkupljenja	3
Ne bojte se	6
Znam koga volim	8
U službi bližnjega	9
Poput svojih davnih pređa	12
Mir kući ovoj	12
Hodočašće mladih Miljevčana na Visovac	13
Uskrsna ispovijed	14
Međugorje	15
Tijesno	15
Prva Pričest	16
Radosni susret	16
Nova škola i vodovod	17
Iz pisma našeg misionara	18
Radovi koji nas očekuju	18
Razmišljanje o mladosti	19
Tebi šta se vraćaš	21
Moja mama	22
Majka	22
Veselim se tome danu	23
Isus i ja	23
Najveća sreća	23
Roditelji — vjeroučitelji	24
Bog ne plaća svake subote	24
Pokušaj zatvoriti vrata	25
O moj djede, pokoj tvojoj duši	26
Aforizmi	27
Miljevčani i prijatelji za svoj list	27
Križaljka	28
Šale	29
Pošli su pred nama u vječnu domovinu	32

olested

Gospa Petropoljka
Our Lady of Petropolje
Madonna Petropoljka

